

Tanmenet-javaslat a „CSICSERGŐ” **Előkészítő 2. évfolyam** zenei olvasókönyv és munkafüzet használatához:

1. fejezet <i>Szeptember</i>	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés Kiegészítő anyag
	Olv.könyv	M.füzet			
1-2. óra	5-7.old /dalok játékai/	4-5.old	Tá ti-ti Kettes ütem Ütemmutató ütemvonal Záróvonal; ismétlőjel Mérőütés	<ul style="list-style-type: none"> - dalok, daljátékok - egyenletes járás - kettes ütem érzékeltetése /hajladozás balra-jobbra/ - dalok, mondókák hangoztatása mérővel - ritmusjáték váltott kézzel - ritmusvisszhang; ritm.motívumok felismerése - tükörritmusok írása 	Ritmuskártyák ritmushangszerek
3-4. óra	7-9.	6-7.	S-m előkészítése és tudatosítása Negyed szünet Félkotta és szünete	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna; <i>dallamrajz</i> - kézjel; betűkotta; hanglépcső; élő zongora - improvizálás <i>s-m</i> hangokon - <i>vonarendszer</i>; dallamkirakó - tá szün és félhang érzékeltetése mérővel - ritmusosztinátók; ritmusdominó - ritmuskocsi; <i>s-m</i> motívumok utószolmizálása 	<i>s-m</i> lufik /Csicseri/ <ul style="list-style-type: none"> - Xilofon; furulya - zongora pent.bill. - ötvonalas tábla - repülőkotta - dallamkirakó
5-6. óra	10-11.	8-9.	<i>s -m</i> a vonalrendszerben kánon	<ul style="list-style-type: none"> - kánonok éneklése játékosan ,olvasása mérővel - <i>s-m</i> írása - ismétlődő motívumok megfigyelése, írása - kettes-ütem beosztása, ütemvonal bejelölése 	Ötvonalas tábla
7-8. óra	12-13.	10-13.	S-m-d tonalitás <i>d-s</i> ; <i>s-d</i> ugrás egyszerű kétszólamúság	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna - <i>dó</i> kézjele; betűjele; hanglépcső; élő-zongora - zenei kérdés-válasz - <i>s-m-d</i> kirakása; írása; - <i>dó</i> hang ritmikus hangoztatása a dalokhoz - ritmusmotívumok felismerése; utószolmizálás - <i>pótvonal</i> írása 	<i>s-m-d</i> lufik <ul style="list-style-type: none"> - xilofon - ötvonalas tábla - repülőkotta - dallamkirakó <i>Játék:</i> Tüzet viszek, nem látjátok...

2. Fejezet <i>október</i>	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés Kiegészítő anyag
	Ok:	Mf:			
9-10.	14-15.	14-15.	l-s	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna - <i>lá</i> kézjele; betűkotta, hanglépcső - élő zongora - kérdés-válasz - s-l írása; motívumok utószolmizálása - dalok felismerése betűkottáról és kottaképről 	l-s lufik - xilofon - pentaton billentyűk - repülőkotta - dallamkirakó
11-12	16-18.	16-18.	l-s – m m-l ugrás	<ul style="list-style-type: none"> - dalkezdő motívumok utószolmizálása - improvizálás <i>l-s-m</i> hangokon - dalfelismerés betűkottáról, kottaképről - dallamírás betűkottáról - dallamírás emlékezetből - <i>ritmuskerék</i> 	l-s-m lufik...dallamkirakó <i>Zong.kíséret:</i> Gyertek lányok/Szőlő érik/
13-14	19-21.	19-20.	l-s- m – d tonalitás kérdés - válasz /l-s-m/ /s-m-d/ osztinató dó-hangon kérdés-válasz kétszólamúság /kvodlibet/	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna, tonalitás megéreztetése - élő zongora; repülőkotta - dallamírás betűkottáról, emlékezetből - dalfelismerés motívumairól - ritmusvisszhang, ritmusírás 	l-s-m-d lufik - xilofon - ötvonalas tábla - repülőkotta - dallamkirakó
15-16	22-24.	21.	d' felső dó előkészítése triola <i>Hangnevek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna/ <i>d'</i>- lábujjhegy, taps a fej fölött/ - felső dó' kézjele - <i>triola</i> megéreztetése mozgással/mérőre/ - mondókák ritmizálása; - rajzok ritmikus olvasása/mérőre/ - triola írása 	Leporello Versek, mondókák: Csicsér borsó... <i>Játék:</i> Szepeli polkát... Eket-pekete... Babona...
3.	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés

Fejezet <i>november</i>	Ok:	Mf:			Kiegészítő anyag
17-18	25-26.	22.	m-r-d /G-dó/ prima volta, szekunda v.	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna; dallamrajz; ré kézjele; betűjele; - dalfelismerés betűkottáról - ré a vonalr.-ben; kottairás betűkottáról - kottairás emlékezetből - improvizálás, utószolmizálás <i>m-r-d</i> hangokon - hangnevek gyakorlása 	<i>m-r-d</i> lufik <ul style="list-style-type: none"> - dallamkirakó - pentaton billentyűk - repülőkotta - leporello
19-20	27-28.	23-24.	/F-dó; C-dó/ <i>d-m; m-d</i> ugrás	<ul style="list-style-type: none"> - <i>m-r-d</i> írása számok segítségével - dallamírás emlékezetből - ritmusfelismerés; - <i>m-r-d</i> motívumok utószolmizálása 	<i>Zenehallgatás:</i> Gryllus:A teknősbéka
21-22	70. ism:26	48-49.	Zenei kulcsok G -kulcs G-A-H	<ul style="list-style-type: none"> - kulcsolvasás bevezetése - G-A-H abszolút helye a v.rendszerben - G-kulcs olvasásának gyakorlása - G-kulcs írása; G-A-H írása a v.rendszerben - élő zongora: G-A-H behangolása 	Zongora fehér billentyűi Zong.isk.I./32: Kassai :Sötétes az erdő <i>Hegedű</i> bemutatása
23-24	71-72. ism: 27-28.	50-51.	F -kulcs F-G-A; C-D-E /G-,és F-kucsban/	<ul style="list-style-type: none"> - F-kulcs írás - olvasás, írás F-kulcsban - élő zongora: F-G-A; C-D-E behangolása 	<i>Cselló</i> bemutatása

4. Fejezet <i>december</i>	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés
	Ok:	Mf:			Kiegészítő anyag
25-26	29-31.	25. - 52.	S – m-r-d S – m - d ugrás m-r-d lépés d-s; s-d ugrások l-s – m-r-d	<ul style="list-style-type: none"> - dalfelismerés betűkottáról - s-m-d kérdés, m-r-d válasz - kottaolvasás gyakorlása szolmizálva - dallamírás betűkottáról; emlékezetből - C-D-E hangok behangolása /élő zongora/ - olvasásának, írásának gyak. 	Zong.pentaton billentyűk; - fehér billentyűk <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Gólyahír Mókus, mókus
27-28	32-35.	26-27.	r - s ugrás <i>tripódia</i> hangkészlet	<ul style="list-style-type: none"> - kérdés-válasz - r-s ugrás gyakorlása, kiemelése a dalokból - tripodia megéreztetése – ritmuskíséret - dalfelismerés motívumairól - hangkészlet fogalma; megfigyelése; írása - ritmusvisszhang; ritmusírás 	Zg.isk.I./69.: Kodály: 333/220. <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Mókus, mókus Békavacsora Sikló /tripódia/
29-30	36-37. -73.	28.	<i>Nyolcad</i> hang és szünete Szőnyi: Indián	<ul style="list-style-type: none"> - nyolcad hang érzékeltetése hangoztatással - nyolcad és negyed mérővel; - ritmusosztinatóval - utószolmizálás s-m-r-d hangokon - r-s kiemelése kottaképről - prima volta, szekunda v. írása - kulcsolvasás gyakorlása 	<i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Zápor Harkály kopogat Hangyák

5.	Zenei anyag	Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés
----	-------------	------------	-------------------	--------------

fejezet <i>január</i>					Kiegészítő anyag
	Ok:	Mf:			
31-32	38-41.	29. - 53.	Négyes ütem Egész hang <i>Ritmikai összefoglaló</i> d' tudatosítása /fá – előkészítése/	<ul style="list-style-type: none"> - Négyes lüktetés megéreztetése - Egész hang - mérővel - Ritmusosztinato; vers ritmizálás - Kétszólamú ritmus - Négyes ütem beosztása; ütemvonal - Hangértékek és szüneteik/Ok: 0/2.oldal/ - Felső dó' tudatosítása 	<i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Hallod-e te kis kovács?
33-34	42-45.	30-31.	s-f-m-r-d tonalitás /C-dó; G-dó/ fá - tudatosítása / m-f kis lépés/	<ul style="list-style-type: none"> - relációs torna; dallamrajz - fá kézjele, betűjele, helye a v.rendszerben - s –m – d ; s-f-m-r-d kiemelése dalokból - motívumismétlés felismerése, írása - nyolcad hang és szünetének írása 	<i>Zongorakiséret:</i> Bartók: Népdal /Zg.isk.I./
35-36	46-47.	32-33.	Szinkópa előkészítése és tudatosítása /alsó lá, előkészítése/	<ul style="list-style-type: none"> - szinkópa megéreztetése mozgással /mérőre/ - versek, mondókák ritmizálása - szinkópa írása ritmuskottába és ötvonalba 	<i>Dal:</i> Egyszer volt egy kemence <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Gomba-dal Hegedül a kisegér Fehér karácsony

6.	Zenei anyag	Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés
----	-------------	------------	-------------------	--------------

fejezet <i>február</i>					Kiegészítő anyag
	Ok:	Mf:			
37-38	48-49.	35.	m-r-d – l, lá - tonalitás kérdés-válasz	<ul style="list-style-type: none"> - alsó lá, kézjele; betűjele; hanglépcső - dalfelismerés betűkottáról - m-r-d –l, kirakása, írása 	xilofon; zg.pentaton bill. dallamkirakó <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Kérdezzetű 1.
39-40	50-52.	36-37.	l, - r; l, - m ugrás m-d-l, szinkópa a tripodiában	<ul style="list-style-type: none"> - l, - r ; l, - m; m-d-l, ugrások kiemelése, gyakorlása, írása - kottairás betűkottáról 	Zong.isk.I./34;83: Kassai Mária. Hová mégy Soproni: Harcsa van <i>Dal:</i> Egyszer volt egy kemence...
41-42	53-55.	38-39.	d – l,-s, d – s, ugrás	<ul style="list-style-type: none"> - alsó s, kézjele, betűjele; hanglépcső - dalfelismerés betűkottáról - dalfelismerés motívumairól - dallamírás emlékezetből 	Zong.isk.I./65.: Kodály:Dirmeg, dörmög <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus:Nyár
43-44	56-59.	40-41.	m-r-d – l,-s, <i>Hármas ütem</i> <i>pontozott fél értékű hang</i>	<ul style="list-style-type: none"> - szinkópa a ritmus-osztinatóban - hármas lüktetés megéreztetése - hármas ütembeosztás; ütemvonal - mazurka ritmus 	Járdányi: Kecske, kecske Bartók: Gy.II./31. <i>Zong.isk.I.:</i> Hajdu: Csúfolódó Szelényi: Körhinta
45-46	60-63.	42.	<i>dó - pentaton</i> <i>lá – pentaton</i> kérdés-válasz bicinium tiszta Prím - t 1 tiszta Oktáv- t 8	<ul style="list-style-type: none"> - pentaton hangkészlet – záróhangok - bicinium éneklés előkészítése / szólamonként/ válasz dallamok improvizálása - /kvintváltás előkészítése/ ismétlődő és változó motívumok - rubato éneklés előkészítése/Mit árul ké'.../ tiszta prím és oktáv kiemelése dalokból 	Zong.isk.II./4: Szervánszky: Megismerni <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Gólya Kémény tetején Őszi falevél <i>Dal:</i> Mit árul ké'...
7.	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés

fejezet <i>március</i>					Kiegészítő anyag
	Ok:	Mf.			
47-48	64-65.	43.	Éles-ritmus /ti, előkészítése/	<ul style="list-style-type: none"> - dalok játéka - dal, vers ritmizálása mozgással/mérőre/ /olló csattogtatás/ - <i>parlando</i> éneklés elők. /Egy gyenge kismadár.../ - lá-pentachord dalok, játékok - hallás utáni dal tanulás 	<p><i>Játék:</i> Kecske ment a kiskertbe...</p> <p><i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Málna</p>
49-50	66-68.	44-45.	m-r-d-t,-l , tonalitás / t,-d kis lépés /	<ul style="list-style-type: none"> - moll tonalitás megéreztetése /zong.kíséret; zenehallgatás/ - ti, kézjele, betűjele; hanglépcső; xilofon - ti, helye a vonalrendszerben - dallamkirakó; repülőkotta - kottairás gyak; dalfelismerés betűkottáról, motívumairól - l,-m ugrás gyakorlása, kiemelése dalokból 	<p>Bartók: Gyermekeknek I.: 3; 6; 8;17 Zong.isk. I: Soproni:Harcsa van...</p> <p><i>Játék:</i> Kendermagot...</p>
51-52	74-75. ism: 42-45.	54-55.	C-dó dó - pentachord kis szekund – k2 nagy szekund – n2 d – s tiszta kvint	<ul style="list-style-type: none"> - dó pentachord dalok, játékok ismétlése - szolmizálás gyak. betűkottáról kézzel - utószolmizálás kézzel - <i>m-f</i> kiemelése - kottaolvasás gyak. C-dóban /szlm, hangnévvel/ - <i>szekvencia</i> előkészítése - dalok dudakísérettel 	<p>Zongora fehér billentyűi <i>Zenehallgatás</i> :Duda zene Bartók:Gy.III./6.Körtánc Bartók: C-dúr rondó Gryllus: Csiga</p> <p><i>Játék:</i> Babot főztem</p>
53-55.	76-79. ism: 42-45.		G-dó pentachord a <i>hegedű</i> és <i>cselló</i> húrjai /tiszta kvint gyakorlása/ F-dó pentachord / <i>Bé</i> / Dúrhármas kiemelése	<ul style="list-style-type: none"> - dalok, játékok ismétlése /zongorakísérettel is/ - dalok utószolmizálása - üres húrok pengetése mérőre /cselló, hegedű/ - $\frac{3}{4}$-es lüktetés gyakorlása - módosított hang /A-Bé k2/ - szekvencia megfigyelése - <i>Dúrhármas</i> / C-, G-, F-dóban 	<p><i>Zg.kíséret:</i> Á,bé,cé,dé Kakukk</p> <p><i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Szegény Vilmos... Ragyogóék... Süt a nap/dúr3/</p>

8. fejezet <i>Április- május</i>	Zenei anyag		Zenei elem	Készségfejlesztés	Szemléltetés
	Ok:	Mf:			Kiegészítő anyag
56-58.	80-81 ism: 66-68.	58-59.	<p>lá - pentachord</p> <p>D-lá ; A-lá; E-lá pentachord / <i>Fisz</i> /</p> <p>l,-m tiszta kvint</p> <p><i>mollhármas</i> kiemelése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lá-pentachord dalok, játékok ismétlése - moll tonalitás megéreztetése / zongorakíséret/ - hangnevek olvasásának, írásának gyakorlása - <i>d-t</i>, k2 kiemelése - G-Fisz /k2/ - l,-m / t 5/ kíséret /üres húrok pengetése/ - <i>mollhármas</i> /D-, A-, E-lában/ 	
59-61.	86;69 ism: 74-79. 80-83.		<p>dó – pentachord és lá - pentachord összehasonlítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dó pentachord és lá-pentachord dalok éneklése zongora-kísérettel is - dúr, moll tonalitás megéreztetése - dúrhármas; mollhármas kiemelése 	<p>Pünkösdi rózsza ... Szinajom... <i>Zenehallgatás:</i> Gryllus: Ha vihar jő... Weiner: El kéne indulni...</p>
62-64.	84-87.	60-62.	<p><i>Nyújtott ritmus</i></p> <p>dó –hexachord dó-sor</p> <p><i>Törzshangsor</i> <i>Módosított hangok</i> Módosító jelek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dó-hexachord dalok, játékok /zong.kísérettel is/ - nyújtott ritmus megéreztetése mozgással/mérőre/ 	<p>Törzsök: Ringató /Parti nádas.../</p> <p><i>Zg.kíséret:</i> A bundának</p> <p><i>Játék:</i> Míg a libám... Bújj, bújj zöld ágacska...</p>
65-66.	88-89.		<p><i>Tizenhatodok</i> előkészítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - versek ritmizálása /mérőre/ - tizenhatodok játékos szemléltetése, olvasása a figurákról - kedvenc dalok, játékok ismétlése 	<p>Ritmushangszerek Zong.isk. I: Ránki: Kopogós Hofe: Tánc</p>